

PROJECTE DE DIRECCIÓ

PERÍODE 2012 -2016

CARME FERRARONS BASAGAÑAS
DOLORS ROCA CREUS
MONTSE TARRÉS CAMPRECIÓS

1. INTRODUCCIÓ

Tot i que aquest projecte de direcció expressa, en certa manera, una continuïtat, ja que aquest és el meu vuitè curs com a directora d'aquesta escola, està fet en uns moments de canvis interns i externs molt marcats.

Des d'un punt de vista general, no cal fer incidència en totes les tensions que es viuen com a conseqüència de la greu crisi econòmica que patim: és com una sempre present espasa de Damocles que aporta incertesa constant a tot allò que projectes i escrius.

Estem immersos en el procés d'anar caminant cap a un ensenyament cada cop més competencial, i aquest projecte recull l'esforç que la nostra escola ha fet i fa en aquest sentit.

Internament, hem viscut, no sense tensions professionals i personals, el pas de ser membres d'una ZER a ser escola independent. S'ha pres aquesta decisió des de la convicció de que, en darrer terme, els alumnes, que són els autèntics destinataris del treball pedagògic, en sortirien beneficiats. Però no deixa de ser un repte, una oportunitat de plantejar nous objectius i de buscar i aplicar noves estratègies de treball.

Des de la meua perspectiva actual, i amb l'experiència que m'aporten tots aquests anys treballant en aquesta escola, fent equip amb d'altres directors i, finalment, dirigint el meu propi equip, faig reflexió al voltant de totes aquelles idees que em semblen fonamentals tenir en compte per a realitzar amb èxit aquesta tasca:

- Entenc la direcció com aquella figura que vetlla per l'execució d'un projecte que ha estat creat des de l'anàlisi, el debat i, finalment, el consens pels membres del claustre i de la resta de la comunitat educativa. Sempre dic que em sento més com si fos una coordinadora general, que escolta, recull idees, les aglutina i fa que tothom es senti responsable de la bona marxa de l'escola.
- És important que el director faci una tasca estimuladora de la formació permanent de l'equip i que vetlli perquè tots els membres del claustre es sentin aollits, satisfets de la seva tasca i que puguin portar a terme els seus objectius com a professionals.
- És imprescindible que el director mantingui la tasca pedagògica directa. Crec que quan les figures directives es tanquen al despatx, per molt que tinguin un recorregut personal d'anys fent de mestre, perden ràpidament la perspectiva directa de la problemàtica educativa.
- És en el tracte directe amb els alumnes, la observació sistemàtica dels seus processos d'aprenentatge i en la ràpida intervenció quan aquests es desvien de la norma, que podem fer una bona tasca de prevenció del fracàs escolar. Tenim la convicció de que el tracte personalitzat és el millor camí per obtenir resultats òptims.
- I, en darrer terme, cal que aquest director es comuniqui amb senzillesa i franquesa amb la resta d'estaments (Ampa, Ajuntament, poble,...) per a recollir quines són les expectatives que ells tenen de l'escola i com es poden compaginar amb el projecte que porta a terme l'escola.

Cal dir que aquest projecte ha estat redactat conjuntament amb la secretària, Dolors Roca, i la cap d'estudis, Montse Tarrés. Sense la seva constant presència, força, recolzament i ànim hauria estat impossible afrontar el repte.

2. ANÀLISI DEL CENTRE ; CONTEXT I ENTORN

2.1. EL MUNICIPI DE SANTA PAU: SITUACIÓ GEOGRÀFICA, MEDI SOCIAL, ECONÒMIC I ECOLÒGIC.

Santa Pau és un municipi de la comarca de la Garrotxa, amb una superfície de 48,80 Km². Està situat en ple Parc Natural de la Zona Volcànica, a la capçalera del riu Ser, just al sud-est d'Olot, i limita: al sud amb les Serres del Corb i Finestres; al nord, amb les Serres de Batet i St. Julià del Món; a l'est amb el municipi de Mieres i a l'oest amb el d'Olot. L'altitud és de 496 m. sobre el nivell del mar.

El municipi comprèn la vila de Santa Pau, que avui és el sector urbà, al voltant del nucli antic, i una extensa zona rural, amb masies aïllades o petits nuclis de població, com els poblets del Sallent i La Cot, o els veinats de St. Martí Vell, Can Font, Pujolàs, Les Fages, Sta. Llúcia, Els Arcs, Can Blanch i Can Jofre.

El 81% del territori municipal és espai topogràfic i forma part del Parc Natural de la Zona volcànica de la Garrotxa, i dins aquest indret hi ha punts d'interès especials com el volcà de Santa Margarida, el volcà Croscat i les grederes volcàniques, la Fageda d'en Jordà o el salt d'aigua de Can Batlle. La part més muntanyosa és coberta de boscos de roures, castanyers i alzines; els sectors més plans estan dedicats a l'agricultura, amb conreus bàsicament de secà, com blat de moro, farratges i fesols, encara que també hi podem trobar productes d'horticultura i, últimament, fins i tot vinyes.

Per altra banda, cal destacar la importància històrica i monumental que té el Recinte Medieval, dels segles XIII i XIV, format per la plaça porticada, l'església, el castell de planta quadrada i els nombrosos portals i finestrals gòtics que encara es conserven.

2.2. LES COMUNICACIONS

L'ambient del poble és tranquil. No queda situat en cap ruta de desplaçament principal, per tant, té poc trànsit. Hi ha una carretera comarcal (GE-524) que comunica amb Olot, cap a l'oest, i amb Mieres, Sant Miquel de Campmajor i Banyoles, a l'est. Actualment funciona una línia de transport regular, amb un horari molt restringit. La resta de comunicacions són camins veïnals, alguns encara sense asfaltar.

2.3. DADES DE POBLACIÓ

Les dades recents de població són:

- Any 2012: 1604 habitants
- Any 2007: 1568 “
- Any 1991: 1391 “

Només un 12 % de la població està en edat escolar, malgrat que en els darrers anys s'observa un increment de la natalitat. És bàsicament una població catalanoparlant, amb majoria de nascuts al poble o rodalies i amb poca immigració. Les poques famílies d'origen estranger són de Sudamèrica. La majoria dels alumnes són nascuts al poble, i fills d'exalumnes, almenys per part d'un dels progenitors. Ara comença a haver-hi, però, cada cop més alumnes provinents d'altres parts del territori català, preferentment Barcelona i rodalies, que es desplacen amb les seves famílies cercant un estil de vida més tranquil i natural. Algunes vegades costa integrar aquests nouvinguts dins els grups tan tancats de la “gent de tota la vida”.

L'escola acull, aquest curs, un total de vuitanta-quatre alumnes. Portem una colla d'anys amb un increment constant de vuit o deu nens i nenes per curs.

De la població activa, prop de dues terceres parts treballen fora del municipi, i utilitzen aquest només com a lloc de residència. Dels que treballen al poble, quasi la meitat es dediquen al sector de serveis, un terç a la indústria i la resta es reparteix entre construcció i agricultura, ambdós sectors en franca davallada, per diferents raons. Hi ha un atur creixent, com a tot arreu ara, que afecta sobretot al sector femení.

Més de la meitat de la població declara tenir un nivell d'estudis de segon grau (batxillerat o equivalent). Hi ha un petit percentatge de persones sense estudis, i pràcticament el mateix de persones amb titulació universitària.

2.4. DESCRIPCIÓ FÍSICA DE L'EDIFICI ESCOLAR

El primer edifici va ser començat a construir l'any 1969, i es va estrenar el curs 1971-72. És la part antiga de l'Escola. Actualment, hi ha una ampliació que es va inaugurar l'any 1996. Entre la part nova i la part vella tenim:

- ♦ Tres Aules d'Educació Infantil: P-3, P-4 i P-5
- ♦ Aula de Cicle Inicial: Primer i Segon

- ◆ Aula de Cicle Mitjà: Tercer i Quart
- ◆ Aula de Cicle Superior: Cinquè i Sisè
- ◆ Aula de desdoblament (capacitat màx. 8-10 alumnes)
- ◆ Sala d'informàtica, amb 11-12 estacions de treball
- ◆ Biblioteca
- ◆ Sala polivalent, sala de reunions o aula de desdoblament (capacitat màx. 8-10 alumnes)
- ◆ Gimnàs
- ◆ Lavabos i vestidors
- ◆ Cuina
- ◆ Menjador
- ◆ Despatx de direcció.

El pati de l'escola és ampli, verd i assolellat, amb una pista de bàsquet, un camp de futbol i voleibol, un sorral, un hort amb un petit hivernacle, una taula de ping-pong, una construcció lúdica i un gronxador. El pati dels més petits (Educació Infantil) és un recinte tancat, amb un sorral i alguns jocs. D'ençà d'aquest curs, hi ha també dues gallines i un conill, amb les seves respectives gàbies.

2.5. RECURSOS HUMANS.

El curs 12-13 és la nostra estrena com a escola independent, ja que fins ara formàvem part de la ZER Els Volcans, de la qual rebíem els especialistes. Durant aquest curs la dotació de mestres ha estat la següent:

- 3 Mestres d'Educació Infantil
- 2 Mestres d'Educació Primària
- Especialista en Llengua Anglesa
- Especialista en Música
- Especialista en Educació Física

- Especialista en NEE
- Mestra de religió (un dia a la setmana)
- Servei de menjador (1 cuinera, 4 monitores i 1 coordinadora) depenents d'una empresa externa.
- Acollida matinal i esplai de tarda (gestionat per l'Ajuntament)
- SEZ

3. ANÀLISI: DAFO

3.1. DEBILITATS:

- Actualment, i per raons derivades de la dissolució de la ZER, només tres de les nou persones tenen plaça definitiva a l'escola. La inseguretat davant del futur és una debilitat que es fa sentir sovint.
- Pel mateix motiu, hem perdut la figura de l'administrativa, amb tot el que això comporta.
- Tampoc ajuda l'actual coyuntura derivada de la crisi: hem patit quasi constantment els efectes de la no cobertura de baixes. Malauradament, hem tingut diverses circumstàncies que ens han fet haver de prescindir d'una o altra persona molt sovint.

3.2. AMENACES:

- Pel fet de ser un poble petit, ens trobem amb una gran fluctuació de les ràtios. Aquests darrers anys hem estat creixent considerablement, però no sabem què pot passar d'aquí a dos cursos escolars.
- La gran proximitat amb una població gran, com és Olot, amb una àmplia oferta d'escoles, tant públiques com concertades, sobretot donant-se la circumstància que la majoria de famílies hi treballen.
- L'estructura del municipi és per barris alguns molt distants els uns dels altres, i això, de vegades, pot ser la causa de formació de grups tancats i antagònics, cosa que pot dificultar la cohesió social.

3.3. FORTALESES:

- El fet de ser nou persones de plantilla ens ha permès dedicar una persona a cada nivell, de manera que tots som tutors. Al marge d'això, cada mestre assumeix després l'especialitat o el càrrec corresponent. Creiem que és una fortalesa ja que és un sistema que permet un repartiment de la feina molt igualitari, i això ajuda a la cohesió de l'equip.

- Com a equip, ja havíem treballat junts en època de la ZER, i compartim la mateixa manera de veure i viure l'escola i la psicopedagogia. Per tant, partim d'una ideologia semblant i d'uns ideals comuns.

3.4. OPORTUNITATS:

- L'entorn escolar és molt favorable: no hi ha molta diversitat socioeconòmica, ni, fins avui, casos greus de dificultats cognitives o socials.
- El fet de tenir una escola bressol municipal propera a l'escola, tant física com humanament, facilita el fet d'anar creant un projecte pedagògic amb una línia contínua.
- També l'entorn natural ofereix la seva gran riquesa, que intentem aprofitar a través de diverses sortides i excursions.
- Per altra banda, gaudim de bones relacions tant pel que fa amb l'AMPA com amb l'Ajuntament, i es poden portar a terme projectes conjunts. Trobem en ells un bon recolzament.
- L'existència d'una associació de persones grans que col·laboren amb nosaltres en algunes tasques (renovació de cortines, coixins,...)

4. ANÀLISI DEL RENDIMENT ACADÈMIC

4.1. TAULES DE RESULTATS DE LES PROVES DE COMPETÈNCIES BÀSIQUES:

Les proves d'avaluació diagnòstica de 5è:

ÀREA	Curs 2010-11	Curs 2011-12	Curs 2012-13
Ll. catalana	100%	100%	100%
Ll. castellana	100%	100%	100%
Matemàtiques	100%	100%	100%

Les proves de competències bàsiques de 2n

ÀREA	Curs 2009-10	Curs 2010-11	Curs 2011-12
Ll. catalana	X	100 %	100 %
Matemàtiques	X	85,71 %	100 %

Les proves de competències bàsiques de 6è

ÀREA	Curs 2009-10	Curs 2010-11	Curs 2011-12
Ll. catalana	100 %	100 %	100 %
Ll. castellana	100 %	100 %	100 %
Ll. anglesa	85,71 %	100 %	100 %
Matemàtiques	85,71 %	100 %	100 %

4.2. ANÀLISI DELS RESULTATS:

Tant pel que fa a les proves de sisè de competències bàsiques, com a les proves diagnòstiques de quart o a les de CB de la Garrotxa, que es passen a segon, podem veure en les respectives gràfiques que els resultats dels nostres alumnes són molt bons. Llevat de casos molt puntuals d'alumnes amb necessitats específiques, en tots els altres casos les proves són superades per un 100 % de l'alumnat.; fins i tot en llengua anglesa, matèria en la que, fins fa tres cursos, havíem obtingut resultats mediocres, que ara és superada perfectament per la totalitat dels alumnes.

Això podria fer-nos pensar que no cal plantejar-nos grans canvis i que, mantenint el ritme de treball actual ja en tenim prou. Res més lluny de la realitat.

Tot i que, realment, estem molt satisfets de la feina feta, fa ja un parell de cursos que, juntament amb la resta del claustre, s'han produït debats periòdics sobre canvis en la metodologia, noves estratègies i noves propostes de treball.

Bàsicament, hem partit de les següents premisses i observacions, extretes de l'anàlisi detallada dels indicadors i de l'observació diària i constant dels alumnes i dels grups d'alumnes en els seus diferents trams d'aprenentatge. Hem arribat a les següents conclusions:

RESULTATS ACADÈMICS:

- ♦ Llengües: Observem que als nostres alumnes sovint els manca motivació per la lectura i acostumen a fer-la només com una activitat acadèmica, i poques vegades pel gust de llegir. Pensem que això pot ser una de les causes de mancances en l'expressió escrita, en totes les llengües, sobretot pel que fa a organització de les idees, en fluïdesa textual i també en ortografia.
- ♦ La motivació pel treball escolar sovint no és òptima. El treball amb llibres de text es fa feixuc i monòton, tant als alumnes com als professors i molt sovint sentim que ens "encotilla" i limita per tirar endavant altres propostes més engrescadores. Per tant, ens plantegem la necessitat de canviar metodologies.

COHESIÓ SOCIAL:

- ◆ Malgrat portem ja anys fent un treball sistemàtic de tutoria, sovint s'observa manca d'autèntic companyerisme, i tenim cursos on es generen molts casos de dificultats de relació i gestió dels conflictes greus, acompanyades de dificultats d'autoacceptació, d'autocontrol, control de les emocions, manca d'empatia que sovint fan que la vida a l'escola sigui molt més complicada del desitjable i que l'ambient no sigui propici per a l'aprenentatge.

5. PROPOSTA PER ALS CURSOS 2012-2016

5.1. BASE TEÒRICA

No volem perdre de vista que estem parlant d'una escola europea de la segona dècada del segle XXI. Els avenços en neurociències i teoria de la ment dels darrers anys han estat espectaculars, i creiem que els educadors tenim l'obligació d'estar-ne al corrent i aplicar-los en la mesura en que això sigui possible. Ara sabem, per exemple, de la gran plasticitat cerebral, de l'especialització però també interrelació entre els dos hemisferis cerebrals, de les intel·ligències múltiples i de les múltiples modalitats d'aprenentatge. Com a equip de mestres ens hem proposat un constant intercanvi de novetats, interessos, idees, sempre a l'entorn de la nostra preocupació principal: la millora de l'educació.

Juntament amb la formació permanent, partim també de l'observació sistemàtica dels alumnes, els seus encerts i els seus errors (els nostres encerts i els nostres errors) A partir d'anys llargs de constància en l'anàlisi del perquè alguns errors s'anaven repetint i que, per més mitjans que hi esmercem no s'acaben de superar, hem buscat en diferents autors els referents necessaris sobre psicologia infantil, desenvolupament evolutiu, capacitats i competències pròpies de cada edat i requisits bàsics sense els quals un alumne no pot avançar. I ens hem adonat que, amb la pressa que tenim tots avui en dia per obtenir bons resultats, sovint obviem etapes que són essencials i no deixem als nens ser nens i explorar amb calma totes les seves possibilitats.

Per això, ens hem elaborat un corpus teòric. Som conscients que no són els llibres de capçalera els més utilitzats avui dia en psicopedagogia. Però creiem que és la línia que s'utilitza en els països més avançats i que representa un molt bon treball preventiu enfocat a fer un aprenentatge sense pressions, ferm i segur.

Adjuntem bibliografia en document annex.

5.2. EL NOSTRE OBJECTIU PRINCIPAL: ON VOLEM ANAR?

A partir de tot el que hem dit, ens hem posat d'acord en que el nostre objectiu principal és educar nens i nenes en les seves plenes capacitats i potencialitats, amb una justa autoestima, amb un complet domini del seu cos, una bona integració sensorial i òptima coordinació cos – ment, sense oblidar la plena integració social i la disposició a viure una vida feliç, en harmonia amb la natura i amb obertura a qualsevol tipus de coneixement.

Treballarem aquest gran objectiu a través de tres àmbits:

- a) Millora dels resultats educatius.
- b) Cohesió social
- c) Acostament al coneixement de l'entorn rural

5.3. LÍNIES D'ACTUACIÓ:

5.3.1. LÍNIES D'ACTUACIÓ REFERIDES AL PROFESSORAT

Introducció:

Pensem que un equip de mestres ha de tenir sempre obert el front de diàleg de cara a debatre la conveniència de les metodologies actuals i la necessitat de proposar canvis i aportar noves propostes. Per tant, volem deixar molt clar que, per a nosaltres la metodologia és un front comú i la base de la coherència interna de l'escola, i que, més enllà de la simple burocràcia (línia interna de models d'informes o d'entrevistes, o de...) el que ens interessa és una línia clara d'ensenyament-aprenentatge des del primer fins al darrer curs que els nostres alumnes passen a l'escola.

Actuacions:

- La dinàmica del claustre ha de ser bàsicament democràtica i participativa.
- Els acords es prendran per consens sempre que es pugui, escoltant totes les opinions i propostes.
- Cada mestre té la responsabilitat directa sobre els alumnes dels quals ell és tutor, i indirecta sobre tots els alumnes de l'escola, sempre sota el soplug de l'equip directiu.

- La formació permanent, entesa de manera àmplia i oberta, ha de ser un referent constant.
- Pla d'acollida dels nous mestres.

5.3.2. LÍNIES D'ACTUACIÓ EN ELS TEMES DE NEE

Introducció:

Ens proposem seguir una línia especialment preventiva de les dificultats d'aprenentatge, partint de les necessitats evolutives en cada un dels moments del desenvolupament de l'alumne, i intentant oferir-li les eines per superar les progressives dificultats en les que es vagi trobant. No obstant això, i vist que és impossible de poder preveure i controlar tots els factors que influeixen en el desenvolupament de cada alumne, ens hem plantejat també una pauta a seguir quan es detectin dificultats, tant si són comportamentals com d'aprenentatge.

Pensem que, en general, quan un alumne presenta algun tipus de dificultat, aquesta es pot interpretar com un "síntoma" de que alguna cosa en el seu desenvolupament no ha "funcionat" adequadament, s'ha saltat alguna etapa, o bé s'ha solucionat per una via incorrecta, amb el conseqüent estrès per al conjunt del sistema. Hem vist múltiples casos en que els processos d'aprenentatge queden bloquejats perquè hi ha una deficient integració sensorial de base, sigui visual, auditiva, propioceptiva,... o bé persisteixen encara reflexes primitius que interfereixen en l'aprenentatge de noves habilitats, o hi ha una deficient lateralització, per exemple. En tots aquests casos, l'experiència ens ha ensenyat que sol ser contraproductiu seguir insistint en uns continguts superiors o en l'aspecte que ens indica error, quan el que està fallant és un aprenentatge més bàsic. Incidint en la dificultat de manera sistemàtica i persistent, sovint, i si la dificultat ve o és produïda per un procés o processos anteriors, l'únic que fem és crear més frustració.

Actuacions:

Per tant, i ja que tots sabem que és bàsic per a solucionar un problema el poder-ne tenir primer una bona impressió diagnòstica, el procés a seguir serà:

- En una primera fase intentarem actuar des de l'escola, començant per recollir informació de la família. Si entre l'equip de tutors i la mestra de NEE ja veuen clara la línia a seguir, es pot començar a plantejar el treball des de la mateixa escola i, a ser possible, amb la col·laboració de la família.

- Si no és així, i el cas revesteix més complicació, requerirem l'ajuda del professional de l'EAP i/o d'algun servei extern (i aquí volem fer constar que ens sentim especialment identificats amb el tipus de treball que porten a terme els professionals del Instituto médico del desarrollo infantil, a BCN).

Sempre que sigui possible, s'intentarà centralitzar en l'escola i, més concretament en la mestra de NEE la coordinació de professionals que atenguin cada cas concret. Som conscients que vivim una època de retallada de mitjans econòmics i que aquests cada cop són més minvats per atendre les dificultats comportamentals i d'aprenentatge. Per això, la tasca preventiva des de les famílies i des de l'escola és bàsica.

5.3.3. LÍNIES D'ACTUACIÓ EN LA RELACIÓ AMB ELS PARES

Introducció:

Els pares són un dels puntals principals en l'educació. Creiem que és molt important fer equip amb ells, i fer-los partícips del nostre projecte i la nostra manera d'enfocar l'educació. Per tant, sabem que part dels nostres esforços han d'anar encaminats a cercar la seva complicitat i recolzament. És un dels puntals principals i, sovint, la clau de l'èxit escolar. Detallem, doncs, la nostra proposta de contacte amb ells:

Actuacions:

- L'escola ofereix un primer contacte amb els pares, mesos abans de l'inici de P-3. En aquesta reunió s'explica la filosofia de l'educació que està a la base de les nostres actuacions, les línies bàsiques de funcionament i organització interna i l'actitud que s'espera d'ells de cara a poder formar un equip conjunt mestres-pares.
- Cada inici de curs hi ha l'assemblea general a la que estan convidades novament totes les famílies i en la que es concreten les actuacions referents a aquell curs, per a tota l'escola. Aquesta assemblea s'aprofita també per a la renovació de la junta de l'AMPA.
- Quan el curs porta ja tres o quatre setmanes, cada aula convoca la seva reunió particular, en la que ja s'expliquen amb detall els objectius plantejats per al curs concret i les activitats d'aprenentatge i d'avaluació dissenyades per a la consecució dels esmentats objectius. També s'expliquen les activitats fora de l'escola, sortides, colònies, festes,... És el moment per afinar més encara sobre les actuacions que seran pertinents seguir a casa, de quina manera els pares poden ajudar els seus fills,...

- A partir d'aquí, serà cada família i cada tutor qui concretarà el nombre de reunions (entrevistes) que necessiten per anar perfilant el treball concret amb cada alumne. Com a mínim, es reuniran un cop per curs, i de totes aquestes reunions en quedarà constància a l'expedient de l'alumne. En els casos de més complexitat, i quan es cregui necessari, el tutor plantejarà les entrevistes conjuntament amb el mestre de NEE o amb el professional de l'EAP. Així mateix, es proposaran els intercanvis necessaris amb els serveis externs que atenguin aquell alumne concret.

5.3.4. LÍNIES D'ACTUACIÓ ENVERS ELS ALUMNES: TUTORIES

Introducció:

El mestre tutor té una primera fita, bàsica i sense la qual els aprenentatges faran poca arrel, i és crear vincle amb els seus alumnes; un vincle personal, emotiu i sòlid, que converteixi el tutor amb un referent per a aquell alumne, la persona a la que pot anar a explicar tot allò que li passa, que l'admira o que el preocupa. I tot vincle necessita un temps i unes circumstàncies per néixer i per créixer. És important que tots els mestres ho tinguem en compte, i volem prioritzar aquest aspecte, posant-lo per davant d'altres que podríem considerar clàssicament més propis de l'àmbit escolar. Al final, els seus fruits són molt més autèntics.

L'equip directiu que, recordem, també té tutories, vol recolzar els altres mestres i oferir la seva ajuda directa, en cas necessari.

Actuacions:

- Cada grup tindrà reservat un temps en el seu horari per al treball concret de tutoria: inclourà el treball d'autoconeixement del cos (kinessiologia educativa) i de coneixement i gestió de les emocions.
- A l'hora de valorar les actuacions dels alumnes utilitzarem prioritàriament el reforçament positiu, potenciant tot allò que fa bé, valorant-lo justament.
- Evitarem tant com sigui possible el càstig. I, donat el cas, procurarem que sigui just, immediat i reparador de la mala acció comesa.
- Intentarem donar-li a entendre que és acceptat en tota la seva dimensió, i que el que s'intenta és ajudar-lo a millorar com a persona, de manera permanent.
- Afavorirem el respecte entre companys, a base d'aprofundir en el mutu coneixement, la col·laboració desinteressada multidireccional, i l'acceptació de les diferències.

- Buscarem donar-li eines d'autoconeixement i autocontrol, de manera que cada cop sigui més capaç de triar conscientment quin comportament vol tenir.

5.3.5. LÍNIES D'ACTUACIÓ ENVERS LA INTERRELACIÓ DE L'ALUMNAT I TRACTAMENT DEL CONFLICTE

Introducció:

L'aprenentatge de les relacions socials es fa "en viu i en directe", i comporta un seguit d'apropaments i allunyaments, formació i dissolució de grups, assaig d'estratègies comunicatives, totes elles amb una gran càrrega emotiva i, a voltes, amb un gran desgast personal. Els mestres tenim implícita la tasca d'acompanyar, orientar i modular tot aquest aprenentatge, i cal que estiguem sempre molt a l'aguait ja que és un terreny sovint no molt transparent i que exigeix una gran dosi d'habilitat social.

En tot cas, entenem el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i que, en lloc d'evitar-lo, cal treballar-lo a consciència, per tal d'anar millorant en el nostre camí de socialització.

Actuacions referides a interrelació de l'alumnat:

- En el treball dins l'aula, es procurarà crear espais de treball cooperatiu, intentant que els grups vagin variant d'individus. Es fomentarà aquest estil de treball en els racons i en el treball per projectes.
- En les sortides, es fomentarà que els alumnes més grans prenguin cura dels petits, ajudant-los en els desplaçaments.
- Es proporcionarà als exalumnes la possibilitat de seguir participant d'aquesta interrelació a través del projecte conjunt de biblioteca IES Montsacopa-Escola Joan Maragall.

Actuacions referides al tractament del conflicte:

- En les tensions entre l'alumnat, s'intentarà fer en tot moment una tasca preventiva del conflicte, de manera que es prengui una actitud dialogant, de respecte i tolerància, i evitant tant com es pugui, arribar a conflicte.
- En cas que aquest no es pugui evitar, es seguiran els pressupòsits de la mediació:
 - Pas 1: ens tranquil·litzem : apliquem respiracions, exercicis de kine, comptem fins a ...

- Pas 2 : dialoguem: cada part explica què li ha passat, com s'ha sentit i com ho ha viscut.
 - Pas 3 : arribem a un acord.
- En principi, el mediador és el mestre tutor o un altre mestre de l'escola. No ens hem plantejat de formar alumnes mediadors, però sí que s'acceptarà que, donada una circumstància, si un alumne es veu capaç de fer-ho, pugui assumir aquest paper.

5.3.6. LÍNIES D'ACTUACIÓ REFERIDES A PERSONAL EXTERN: MONITORATGE DE MENJADOR, DE SORTIDES, COLÒNIES O EXTRAESCOLARS

Introducció:

Així com intentem lligar tots els caps amb el personal docent, pensem que no podem deixar sense atendre la relació amb tot l'altre personal que treballa d'una manera o altra amb els mateixos alumnes. Ja sabem que això depèn molt de la predisposició d'aquestes persones, i que variarà segons els moments i les circumstàncies. Però això no ens ha de fer desistir en la nostra voluntat d'intentar coordinar-nos en tot el possible.

Actuacions:

- En cada cas, es farà conèixer al personal implicat quina és la línia de l'escola, què es demana dels alumnes, de quina manera se'ls tracta i com s'intenten solucionar els conflictes.
- En cas de plantejar algun tipus de formació específica que faci referència a la millora de la cohesió social, s'informarà i es farà extensiu al personal extern més proper a nosaltres (monitores de menjador i personal de la llar).

6. PROJECTES DE CENTRE

Un cop analitzats els indicadors, estudiades les fortaleces i mancances de l'equip docent, posat tot sota la llum del corpus teòric i amb la fita d'on volem anar sempre present, hem dissenyat un bloc de projectes que representen, per una part, continuïtat, ja que alguns s'havien començat en l'anterior període directiu, però, per altra, innovació, ja que ara és tot el claustre de l'escola el que hi està compromès.

PROJECTE DE BIBLIOTECA ESCOLAR

Durant l'estiu del 2011 es va portar a terme l'obra de reubicació de la biblioteca, amb l'ajut econòmic del Departament d'Ensenyament i la mà d'obra del personal de l'Ajuntament. A partir d'aquí hem anat treballant per ordenar, expurgar, informatitzar i posar a punt tot el material, donant a la biblioteca un caràcter eminentment plaent, on es pugui aprofundir en el gust per la lectura. Aquest any, conjuntament amb l'IES Montsacopa, hem iniciat l'experiència de lectura compartida entre alumnes de Cicle Inicial i dels cursos 1r, 2n i 3r d'ESO (exalumnes).

PROJECTE DE KINESIOLOGIA EDUCATIVA

Amb la finalitat de donar als alumnes unes eines d'autoconeixement i autocontrol, i d'estimular adequadament els centres cerebrals i els circuits que s'activen mentre tenen lloc els diferents aprenentatges, ens hem començat a formar en aquest tema (primer amb lectures: llicència retribuïda d'Anna Ardèvol; *Gimnàstica del cervell* de Paul Denisson; aquest curs amb un assessorament a càrrec del formador del Departament Vicenç Claveria). Juntament amb la hidratació, s'han començat a aplicar exercicis a les classes de manera sistemàtica.

PROJECTE DE CANVI DE METODOLOGIA EN L'APRENENTATGE DE LA LECTOESCRITURA

Hi ha múltiples factors que ens han fet dubtar molt profundament de la idoneïtat de la metodologia que hem aplicat de manera gairebé general a les escoles durant els darrers quinze-vint anys: manca de motivació lectoescriptora en finalitzar el cicle inicial; gran quantitat d'errors ortogràfics i poc èxit en la correcció; dificultat d'elaboració de l'esquema a l'hora de fer un redactat, amb la corresponent poca agilitat mental en ordenar les pròpies idees; molts casos de mala grafia, mala premsió dels estris,... Novament, hem buscat al nostre entorn i hem optat per un canvi radical de metodologia: volem aplicar (estem ja en el segon any de l'experiència) el que les seves autores (la Lluïsa Romeu al capdavant) han anomenat La Màgia de Llegir i escriure. Després d'estudiar-lo detingudament, pensem que aporta l'avantatge de presentar tots els sons tal i com s'usen en català, de manera que ja no es dona lloc a possibilitat d'error (per posar un exemple molt comú: "ce" ja mai es podrà llegir com "que"). A la vegada, en usar els ideogrames i els noms secrets, els nens poden formar frases i crear textos sense necessitat de dominar prèviament les grafies, desenvolupant així el pensament lògic sense la pressió de l'anàlisi alfabètic. I, ja que tot es presenta de manera màgica, a través de contes, la motivació es pot mantenir d'una manera més lúdica.

Volem, però, aplicar el mètode sense pressions ni presses, entenent que el període d'inici lectoescriptor comprèn fins al final de cicle inicial i, per tant, no ens hem de precipitar i podem respectar el ritme maduratiu dels alumnes.

PROJECTE DE PLA LECTOR

Hem iniciat, com és preceptiu, la mitja hora diària de lectura. Estem estudiant la manera de fer-la com més natural i útil millor. També treballem, des de fa ja anys, en el model lector del mestre. Però entenem que el pla lector ha de créixer juntament amb el projecte precedent de canvi de metodologia lectoescriptura.

PROJECTE D'APRENTATGE PER PROJECTES

Cada any es fa un mínim d'un projecte interdisciplinar. Però ens hem proposat l'objectiu d'anar substituint els llibres de text per un aprenentatge més significatiu basat en projectes i partint essencialment dels interessos dels alumnes. Tenim ja dissenyat un intercanvi amb una escola que fa anys treballa en aquesta línia, per aclarir dubtes i poder-nos sentir segurs en la nostra tasca.

PROJECTE D'ORGANITZACIÓ DE L'AULA PER RACONS

Aquest projecte també creix des de baix: el present curs tenim una organització per racons a totes les aules d'educació infantil, que van variant segons les necessitats dels alumnes però cobreixen àmbits tan diversos com el joc simbòlic, la psicomotricitat a diversos nivells a través de manipulació de múltiples materials, la grafomotricitat, la lògica, l'organització espacial, l'expressió plàstica, l'expressió oral,... Aquest sistema permet que el mestre pugui arribar a tots i cada un dels alumnes en la seva necessitat concreta, i evita molts temps d'espera que es fan feixucs als infants petits. Permet també la cooperació entre companys i la fomenta com una cosa natural i facilita un ritme de la classe més natural i plaent.

Els grups de primària han començat a introduir racons en algunes àrees i en alguns moments, no només com allò que es fa quan els més ràpids acaben la feina. Volem aconseguir que es puguin treballar amb aquest sistema la majoria de continguts (sobretot en la basant més mecànica) de manera que sigui un bon complement per al sistema de projectes.

PROJECTE D'EDUCACIÓ EMOCIONAL

Aquest projecte es va començar en l'època de la ZER, vam fer tot un cicle de formació i tenim una sèrie de dossiers temporalitzats, pautaats i programats per aplicar a les hores de tutoria. El nostre desig és portar aquest projecte endavant, continuar aplicant la filosofia de la mediació de conflictes, fer-lo extensiu a les hores de menjador, quan els alumnes estan a càrrec de les monitores (tenim periòdicament reunions amb la seva coordinadora per tal d'aconseguir una mateixa línia d'actuació), aconseguir millorar el clima de convivència i minimitzar els problemes de relació.

PROJECTE D'APLICACIÓ I MILLORA EN COMPETÈNCIES TIC

El treball amb les eines TIC s'inicia ja amb els més petits, però és als cicles Mitjà i, sobretot, Superior on es treballa ja d'una manera sistemàtica i com una eina més per a recerca d'informació i assoliment de nous aprenentatges.

PROJECTE D'HORT ESCOLAR

Tenim la sort de gaudir d'un entorn privilegiat i d'uns mestres amb prou coneixements de la natura com per poder utilitzar el recurs de l'hort com un valuós aprenentatge. Estem dissenyant la gradació d'objectius per cursos. Tots participen de les tasques de l'hort en la mesura de les seves possibilitats, però els cicles mitjà i superior són els responsables de les feines principals, des de dissenyar les parcel·les, decidir què es pot conrear, calcular les quantitats, gestionar el compostador, ...

PROJECTE DE BESTIAR: GALLINES I CONILL

També amb l'ànim d'apropar els alumnes a la vida rural, de fer-los partícips d'una responsabilitat i d'aprendre més coses sobre la vida dels animals domèstics, s'ha iniciat aquest projecte, que recent acabem d'estrenar. Conjuntament anirem dissenyant la seva estructura.

PROJECTE D'ACTIVITAT ARTÍSTICA CONJUNTA: EL CAP DE LA CUCA

La Cuca és la mascota de l'escola, va néixer fa uns vuit anys i és una eruga de tela llarga que porten una vintena d'alumnes. La fan ballar per la festa de l'escola i té fins i tot una cançó pròpia. Però el seu cap era molt improvisat i vam decidir canviar-lo. L'any passat es va promoure un concurs de caps de cuca i tots els alumnes, per grups, van presentar les seves propostes. Per votació universal es va arribar a un guanyador finalista. Ara un cop triat el

disseny, s'ha procedit a buscar l'ajuda d'un escultor de faràndula que ha explicat el procés a fer i ens ha ajudat a posar-lo a la pràctica. El cap de la Cuca està ja en una fase molt avançada. Aquest és un projecte que molt probablement s'acabarà aquest any, però que ens ha permès veure tot un procés de decisió democràtic, alhora que hem après una nova tècnica de modelatge. Un cop acabat, pot donar pas a noves creacions conjuntes.

PROJECTE DE REMODELACIÓ DE LA FAÇANA ESCOLAR

Aquest és un projecte actualment en fase de converses amb l'AMPA i amb l'Ajuntament. Ja que l'escola, exteriorment, és molt poc atractiva, hem pensat buscar la manera de pintar-la, almenys en algunes parts, de colors brillants i bonics. Això es faria amb la col·laboració de tots, potser aprofitant alguna festa. Està per dissenyar.

PROJECTE DE RESPECTE PEL MEDI AMBIENT

Continuació del projecte iniciat amb la ZER i en el que es va treballar bàsicament el cicle de les tres R: Reduir, Reutilitzar, Reciclar. Totes les aules tenen els quatre cubells: envasos, orgànic, paper i comú. Els alumnes trien ja de ben petits. Un cop a la setmana els alumnes més grans recullen el paper i els envasos. De l'orgànic s'encarrega cada tutora, amb els alumnes. El comú es recull diàriament durant la neteja de l'aula.

Periòdicament, ens apuntem a xerrades motivacionals referents al tema, o presentem algun conte que hi faci referència.

PROJECTE DE FESTES: CASTANYADA, NADAL, CARNESTOLTES I DIJOUS LLARDER, SANT JORDI, FESTA DE L'ESCOLA I DARRER DIA DE CURS.

La celebració de les festes populars ens dóna la ocasió per crear unes condicions d'interrelació diferents entre els alumnes (els grans acompanyen els petits en les excursions) , o per plantejar unes activitats especials (el cas del teatre per Nadal, l'esport o el joc cooperatiu en la festa de l'escola, l'elaboració de menjar per al dijous llarder,...). És en aquest estímul especial (que ens proporciona el trencar la rutina i fer unes activitats diferents) que ens recolzem per a renovar la il·lusió i les ganes d'aprendre passant-ho bé. Pensem que és la manera d'arrelar-nos en les nostres tradicions, fent-nos sentir part d'un col·lectiu més ampli que la pròpia escola. Per altra banda, anem ajudant els nostres alumnes a crear el propi arxiu de records personals i intransferibles, allò que ja retindrem per sempre, perquè s'ha gravat en la nostra ment a través de l'emoció compartida.

PROJECTE DE SENSIBILITZACIÓ DAVANT LES DISCAPACITATS FÍSiques I PSÍQUIQUES

Aquest projecte engloba dues vessants: per un costat hi ha tot el treball d'integració d'alumnes que pateixen qualsevol tipus de discapacitat, sigui física o intel·lectual, amb tot l'acompanyament que això comporta, de cara a que els altres alumnes coneguin, comprenguin i acceptin la diferència, i la valorin com un enriquiment humà. Per altra, hi ha la voluntat de l'escola d'apropar als alumnes a les diferents disminucions que ens poden afectar, sigui la ceguesa, la sordesa, la dificultat motora,... també amb la finalitat d'aconseguir un coneixement, acceptació i col·laboració quan es doni el cas.

CURS DE NATACIÓ

Des de fa ja més de deu anys, l'AMPA de la nostra escola organitza unes sessions de natació (7-8 per curs) per als alumnes de P-3 a 2n. Això pren sentit ja que al nostre poble no hi ha piscina coberta i, per tant, no hi ha la seguretat de que totes les famílies puguin portar els seus fills a aprendre a nedar durant l'horari extraescolar. D'aquesta manera, es pot garantir que tots els nens i nenes aprenen a nedar durant la seva escolarització.

PLA CATALÀ DE L'ESPORT

Aquest és un projecte que es va iniciar durant l'època de la ZER i que tenim la ferma voluntat de mantenir. Es fa conjuntament amb les escoles que inicialment en formaven part (Riudaura, Mieres, Castellfollit i Santa Pau) i ofereix als alumnes una sessió de poliesport setmanal i la possibilitat de participar, si s'escau, en les activitats generals que s'organitzen.

Creiem que tots i cada un dels projectes d'escola anomenats són coherents amb les línies d'actuació exposades i van encaminats a la consecució dels nostres objectius escolars fonamentals. En tot cas, aquest és un punt que pretenem avaluar molt seriosament al final d'aquesta etapa.

7. TEMPORALITZACIÓ

Aquest projecte està pensat en una durada de quatre cursos escolars. En alguns dels projectes ja estem en fase de consolidació, i en d'altres tot just els comencem a dissenyar. Creiem que cada curs caldrà revisar-los i adaptar-los a la canviant realitat del centre, subjecta també als canvis que l'actual conjuntura econòmica vagi portant.

8. TAULES D'OBJECTIUS, ESTRATÈGIES, ACTIVITATS I ACTUACIONS.

En aquest apartat, exposem en format taula les estratègies, activitats i actuacions, així com els indicadors, dels projectes que tenen més pes en aquest nou projecte de Direcció, però som conscients que hi ha altres projectes que, bé sigui perquè ja fa temps que formen part de l'escola o perquè són de fàcil consolidació, no hem cregut necessari exposar-los en aquest format.

9. MECANISMES D'AUTOAVALUACIÓ SISTEMÀTICA I RETIMENT DE COMPTES

Cal tenir en compte que en el PGA s'hi veuran reflectides les estratègies, activitats, i actuacions, així com la temporització, els recursos, els responsables i els indicadors, de manera més detallada i precisa, curs per curs.

Volem expressar que som conscients que la majoria d'indicadors que hem proposat, ens permeten avaluar el grau d'aplicació, en menor quantitat el grau de qualitat de l'execució i que potser els de grau d'impacte són els menys nombrosos, però pensem que la tipologia de les activitats proposades per arribar a les estratègies, que al seu temps ens han de permetre arribar a l'objectiu, sovint ens són difícils d'avaluar d'altra manera. Som una escola petita i, ens els claustres pedagògics, parlar, comentar, analitzar, debatre, ens resulta molt profitós i ens serveix com a "petites formacions" on uns anem aprenent dels altres.

En l'últim consell escolar del curs o en el primer del nou curs escolar, es farà el retiment de comptes del grau d'assoliment de cada estratègia.

10. ANNEX

BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTS:

AYRES, A.J. *La integración sensorial en los niños: desafíos sensoriales ocultos*. Tea ediciones, S.A. 2008 ISBN 9788471749277

DOCAVO ALBERTI, María. *Mi hijo no es un problema, tiene un problema: gimnasia cerebral para niños con problemas de aprendizaje*. Ed. Cepe

DOMÈNECH FRANCESCH, Joan. *Elogi de l'educació lenta*. Ed. Graó

FERRÉ, Jorge; ARIBAU, Elisa. *Desarrollo neurofuncional del niño y sus trastornos. Visión, aprendizaje y otras funciones cognitivas*. Ed. Lebón

FERRÉ VECIANA, Jorge; FERRÉ RODRÍGUEZ, María del Mar. *Lateralidad infantil: 100 preguntas – 100 respuestas*. Ed. Lebón

INSTITUTO MÉDICO DEL DESARROLLO INFANTIL. *El desarrollo de la lateralidad infantil: niño diestro-niño zurdo*. Ed. Lebón

INSTITUTO MÉDICO DEL DESARROLLO INFANTIL. *Técnicas de tratamiento de los trastornos de la lateralidad*. Ed. Lebón

LÓPEZ JUEZ, María Jesús. *¿Por qué yo no puedo? Fundamentos biológicos de las dificultades de aprendizaje*. Centro de Organización Neurológica NEOCORTEX

VERGARA GIMÉNEZ, María Pilar. *Tanta inteligencia, tan poco rendimiento*. Ed. Rona visión S.L.

WEBGRAFIA:

<http://psicopedagogias.blogspot.com.es>

<http://www.espaciologopedico.com>

<http://www.conscienciavisual.com>

<http://visionyaprendizaje.blogspot.com.es>

<http://www.inpp.es>

<http://www.integracionsensorial.es>

<http://www.casadellibro.com/libro-la-integracion-sensorial-en-los-ninos-desafios-sensoriales-ocult-os/9788471749277/1220831>

<http://www.neocortex.es/>